

Georges Cuvier, 'Elegy of Lamarck', *Edinburgh New Philosophical Journal* Vol. XX (January 1836) pp.1-22

Ανάμεσα σε όσους έχουν αφιερωθεί στην ευγενή απασχόληση να διαφωτίσουν τους συνανθρώπους τους, μπορεί να βρεθεί ένας **μικρός αριθμός** ανθρώπων, που, όντας προικισμένοι με υψηλή **φαντασία** και με **σωστή κρίση**, αγκαλιάζοντας στις **μεγάλες συλλήψεις** τους **ολάκερο** το πεδίο των επιστημών, και στρέφοντας το σταθερό τους βλέμμα σε οτιδήποτε προσφέρει την ελπίδα της ανακάλυψης, δεν έχουν προσφέρει στον κόσμο τίποτε άλλο παρά **βέβαιες** αλήθειες, αποδεικνύοντάς τες με **προφανείς αποδείξεις**, και δεν συνάγουν κανένα συμπέρασμα, παρά μόνο εκείνα που ήταν ακαταμάχητα, μην αφήνοντας ποτέ τον εαυτό τους να ξεστρατίσει από αυτό που είναι **προϊόν εικασίας ή αμφίβολο**: άντρες ασύγκριτης ευφυΐας, των οποίων τα αθάνατα γραπτά θα ρίχνουν φως, σαν άλλοι φάροι, στους δρόμους της επιστήμης, εφ' όσον ο κόσμος κυβερνάται από τους ίδιους **νόμους**.

Άλλοι, με νου όχι λιγότερο ενθουσιώδη, όχι λιγότερο προσαρμοσμένο να συλλαμβάνει καινούριες **σχέσεις**, έχουν υπάρξει λιγότερο **αυστηροί** στην εξέταση των ενδείξεων: μαζί με τις πραγματικές ανακαλύψεις με τις οποίες έχουν εμπλουτίσει την επιστήμη, έχουν ανακατέψει πολλές **πλασματικές συλλήψεις**: και, θεωρώντας ότι είναι ικανοί να ξεπεράσουν και την **εμπειρία** και τους **μαθηματικούς υπολογισμούς**, έχουν κατασκευάσει κοπιαστικά, τεράστια οικοδομήματα σε **φανταστικά θεμέλια**, παρόμοια με τα μαγεμένα παλάτια των παλιών μας ρομαντικών μυθιστορημάτων, τα οποία ξαφνικά εξαφανίζονταν με την καταστροφή του φυλαχτού στο οποίο χρωστούσαν τη γέννησή τους. ...

Μόνο η **φύση** παράγει την **πρώτης τάξεως** διάνοια: αλλά αρμόζει σε **καθένα που εργάζεται σκληρά** να φιλοδοξεί να αποκτήσει μια θέση ανάμεσα σε αυτούς που έχουν υπηρετήσει την επιστήμη. ...

Έχοντας αυτήν την άποψη κατά νου, στην σκιαγράφησή μας της ζωής ενός από τους πιο διάσημους φυσιοδίφες μας, θεωρήσαμε καθήκον μας, από τη μια να του αποδώσουμε τις τιμές που του αξίζουν σε σχέση με τα μεγάλα και χρήσιμα έργα τα οποία του χρωστά η επιστήμη, αλλά από την άλλη, να αναδείξουμε αυτά του τα δημιουργήματα στα οποία η πολύ μεγάλη ικανοποίηση μιας **ζωηρής φαντασίας** έχει οδηγήσει σε πιο **αμφισβητήσιμα αποτελέσματα**, και να υποδείξουμε, στο βαθμό που μπορούμε, την αιτία, ή, αν μπορεί να ειπωθεί έτσι, τη γενεαλογία των παρεκκλίσεών του.

O JEAN BAPTIST PIERRE ANTOINE DE MONET, ονομαζόμενος αλλιώς Chevalier de Lamarck, ...